مسئولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

طارق ارسلائی ۲۰۲۲/۰۱/۲۱

معرفی کتاب

اخیراً کتاب "ناسیونالیزم افغان در پهنای تاریخ" اثر شخصیت علمی و اکادمیک کشور، مرحوم پوهاند فضل ربی "پژواک" بدسترسم قرار گرفت. این کتاب در نه فصل و ۳۲۵ صفحه، با قطع و دیزاین مرغوب به همت و ابتکار فرزندان مرحوم پوهاند "پژواک" و توسط "انتشارات امیری" بچاپ رسیده است. مرحوم پوهاند فضل ربی "پژواک" یکی از شخصیت های ملی و اساتید نیکنام پوهنتون کابل بودند که در طول سه دهه در تدریس، تنویر، و تربیهٔ نسل جوان کشور زحمات قبل قدری را انجام دادند.

چنانی که در پیگفتار کتاب ذکر گردیده است، این اثر در واقع مجموعهٔ از یادداشت های درسی مرحوم پوهاند "پژواک" میباشد که سرانجام به شکل یک اثر مستقل تدوین گردید. در سرآغاز کتاب، مرحوم پوهاند "پژواک" این اثر را به "مبارزین ملی و جوانان وطن دوست افغانستان" اهدأ و بدینوسیله آرزوی"انجام خدمتی اندک به هموطنان وتشنه گان "ناسیونالیزم افغان"" را نموده اند. اهدای کتاب و مقدمهٔ نویسنده، محتویات کتاب را و نیات نیک نویسنده را بدرستی برای خواننده برملا میگرداند. این کتاب مالامال از احساس ملیگرایی، سرشار از روحیهٔ وطنپرستی، و فراخون به وحدت ملی افغانها میباشد. مرحوم پوهاند "پژواک" را عقیده به این بود که: "اگر جوانان ونسل های آینده با تیوری ملت پرستی، وطن خواهی و تربیه ملی مجهز شوند، اجانب دیگر نمیتوانند در بین مردم ما نفوذ کنند." در لابلای کتاب، مرحوم پوهاند "پژواک" با ذکر اسناد مدلل تاریخی به اثبات میرسانند که:"در پهنای تاریخ کشورازعصرویدی واوستایی تا عصر حاضر، علت دیگری برای حفظ استقلال وتمامیت ارضی این کشور با لا تراز روحیه ملت خواهی وحفظ وحدت ملی نتوان یافت". این کتاب، چنانی که مرحوم پوهاند "پژواک" تذکر میدهند، سند مهمی در رد لاطایلات "بیگانگان کینه توز" و " عده تنگ نظر ومتعصب " که از موجودیت تاریخی افغانستان قبل از قرن هژده انکار میکنند، میباشد.

با آنکه سالیان درازی از تدوین این اثر میگذرد و در افق روشن آن ایام تا هنوز ابرهای سیاهٔ بغض، کینه، و اختلاف پدیدار نگردیده بود، اما مرحوم پوهاند "پژواک" با درکی که داشتند در برابر حرکات تخریبکارانهٔ متعصبین ضد ملی که به "اختلافات قبیلوی، سمتی، مذهبی، و طبقاتی" دامن میزنند، هشدار میدهند و جوانان را در برابر ایشان به بیداری و ایستادگی فرا میخوانند. مرحوم پوهاند "پژواک" توصیه مینمایند که: "در جهان امروز وحدت وهمبستگی ممد قدرت وقدرت مسبب بقای یک کشور ویک مملکت است... [پس] جهت نیل به آرزوهای مقدس عمران، پیشرفت، ترقی وتعالی کشور تعصبات فرسوده و اختلافات بیهوده را فراموش نموده و جمیع افغانها از هر قوم و طایفه مانند خواهر و برادردست بدست هم داده وبا اتحاد واتفاق کامل برای آرامی مردم و آبادی وطن گام بردارند."

نشر این اثر در این ایامی که ملت افغان با یک آزمون سخت دیگر تاریخی مواجه است و افغانستان روزها و شب های سختی را میگذراند، اقدام خیلی نیک، ضروری، و به موقع میباشد که از این بابت به فرزندان مرحوم پوهاند "پژواک" تبریک عرض میدارم و زحمات شانرا میستایم. مطالعهٔ این اثر خیلی با ارزش را به همه و خصوصاً نسل جوان کشور که بعضاً در سردرگمی و بحران هویت بسر میبرند، توصیه مینمایم. این اثر به شکل "پی دی اف" در "کتابخانهٔ دیجیتال" پورتال افغان-جرمن به صورت رایگان در دسترس همه قرار دارد.

طارق ارسلائی - ایالت ورجینیا ، امریکا

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ